

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Диканського районного суду Полтавської області

02.08.2023

м. Полтава, 2023

I. Вступ

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 02.08.2023 групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) у складі:

Носенко Владислав Володимирович - представник Уповноваженого у Полтавській області;

Кармазін-Денисенко Лариса Олексіївна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Беза Сергій Євгенійович, регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України в Полтавській області, здійснили планове відвідування Диканського районного суду Полтавської області (далі – суд).

Організаційне та фінансове забезпечення діяльності суду здійснює Державна судова адміністрація України через Територіальне управління Державної судової адміністрації України у Полтавській області.

Місцезнаходження суду: вулиця Пушкіна, 11-А, смт Диканька, Полтавський район, Полтавська область, 38500.

Петренко Людмила Євгеніївна, голова суду (на посаді з 20.08.2020 року).

Обрізан Дмитро Володимирович, керівник апарату суду (на посаді з 01.09.2015 року).

Відповідно до статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Диканський районний суд Полтавської області є судом першої інстанції та здійснює правосуддя у порядку, встановленому законом. Суд розглядає цивільні, кримінальні, адміністративні справи, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, визначених процесуальним законом.

Відповідно до Паспорта будівлі (приміщення) Диканський районний суд Полтавської області розміщено у двоповерховій адміністративній будівлі 2000 року побудови. Загальна площа, яку займає суд 432, м², у тому числі площа підвалу – 43,9 м². Суд розміщено на 2 поверсі будівлі.

Склад робочих приміщень суду:

кількість залів судових засідань для розгляду цивільних справ 1 од.;

кількість залів судових засідань для розгляду кримінальних справ 1 од.;

приміщення конвою 1 од. – 5.2 м²;

камери для підсудних 2 од. – 4,3 м² (кожна по 2,15 м²);

кімната для роботи адвоката з підсудним – відсутня;

кімната для прокурорів – відсутня;

кімната для вивчення справ громадянами, у т.ч. підсудними – відсутня;

комора речових доказів – відсутня (працівники суду пояснили, що як комору речових доказів використовують наявне службове технічне приміщення);

загородження для підсудних у залах судових засідань зі спеціального захисного скла 1 од.

Зали судових засідань технічно оснащені системою відеоконференцзв'язку для проведення судових засідань у режимі відеоконференції.

Є можливість підйому маломобільних груп населення, у тому числі осіб з інвалідністю, на рівень парадного входу до будівлі. Ліфт, підйомник у приміщенні суду відсутній.

Станом на 02.08.2023 у суді працює 2 суддів, 1 посада вакантна.

У будівлі облаштовано один вхід – основний (центральный) та один вхід – службовий (конвойний).

Пропускний режим та охорону суду здійснюють працівники Служби судової охорони, пропускний пост яких знаходиться на 2 поверсі адміністративної будівлі.

У приміщенні суду встановлено інформаційні стенди з наявною інформацією про графік прийому громадян, телефони гарячих ліній Державної судової адміністрації України, надання безоплатної правової допомоги, правила та обов'язки учасників судових процесів тощо

II. Факти, виявлені під час візиту

Порушення права на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 28 Конституції України).

1. У порушення вимог пункту 6.5 ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», у приміщенні суду не обладнано кімнату для роботи адвоката з підсудними (засудженими), що унеможлиблює реалізацію їх права на конфіденційне спілкування.

2. У порушення вимог пункту 6.4.1. ДБН В.2.2-26:2010 у суді не обладнано приміщення для роботи з матеріалами справи юристами (адвокатами, прокурорами).

3. У порушення вимог пункту 6.5.2. ДБН В.2.2-26:2010 у суді є недостатньою кількістю камер для тримання підсудних (засуджених) з розрахунку три камери на один зал судових засідань для розгляду кримінальних справ.

4. У будівлі суду камери для тримання підсудних (засуджених) та приміщення конвою не відповідають вимогам пунктів 6.5.1, 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2- 26:2010 «Будинки і споруди. Суди» та пунктів 9, 10, 12 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах підсудних (засуджених) за вимогою судів, затвердженого спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної

прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68. У ході моніторингового відвідування було встановлено, що 2 камери для підсудних площею по 2,15 м² не відповідають законодавчо визначеній площі 4,0 м².

5. Не дотримано вимог пункту 14 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26 травня 2015 року № 613/785/5/30/29/67/68, зокрема відсутні бокс або огорожена стоянка для спеціального автотранспорту варті біля зовнішнього спеціального входу.

Порушення права на життя (стаття 27 Конституції України, стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 3 Загальної декларації прав людини).

6. У ході відвідування встановлено, що у суді порушуються правила пожежної безпеки, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417.

Зокрема, в приміщенні суду всі виявлені вогнегасники, мають протерміноване технічне обслуговування (останнє проводилося у 2015 році), відсутні датчики диму, що загрожує життю людей у разі виникнення пожежі.

7. При вибірковій перевірці аптечок для надання домедичної допомоги, що знаходяться у кабінетах працівників суду, виявлено лікарські засоби з простроченим терміном дії.

8. У приміщенні будівлі суду відсутнє бомбосховище, проте наявне поруч підвальне приміщення, яке за умови проведення ремонтних робіт та облаштування може використовуватися як тимчасове укриття.

Порушення права осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 21 Конституції України; статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

9. Суд знаходиться на 2 поверсі будівлі. У будівлі суду відсутній ліфт, підйомник, що унеможливорює вільний доступ маломобільних груп населення до будівлі суду та вільного пересування у приміщенні суду.

Працівники суду усно пояснювали, що у разі необхідності, особи з інвалідністю можуть скористатись кнопкою виклику працівників судової охорони. В подальшому, особу з інвалідністю за допомогою працівників суду транспортують на другий поверх.

У порушення Державних будівельних норм України 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення» затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність), санітарний вузол у приміщенні суду не пристосований для користування маломобільними групами населення у зв'язку з відсутністю у них поручнів та можливості людині

на візку потрапити до санітарної кімнати.

Окрім цього, у порушення вимог ДБН Інклюзивність на вході до адміністративної будівлі, де знаходиться приміщення Суду та зал судових засідань, призначений для розгляду кримінальних справ, не обладнані зовнішнім, внутрішніми пандусами (у разі неможливості влаштування пандусів слід застосовувати піднімальні пристрої), у зв'язку з чим маломобільні групи населення без сторонньої допомоги не можуть потрапити до залу судових засідань та приміщення суду, які розташовані на другому поверсі.

При розміщенні приміщень по висоті будівлі, крім сходів, необхідно передбачати пандуси згідно з вимогами ДСТУ БИ 81-70, піднімальні 4 платформи, вертикальні підйомники згідно з вимогами ДСТУ ІБО 9386-1, ДСТУ ІБО 9386-2 або інші пристрої для переміщення маломобільних груп населення.

III. Рекомендації

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України у Полтавській області:

1. Опрацювати питання щодо обладнання у Диканському районному суді Полтавської області кімнати для роботи адвоката з підсудними (засудженими);

2. Вжити заходів щодо обладнання у суді приміщення для роботи з матеріалами справи юристами (адвокатами, прокурорами);

3. Опрацювати питання щодо обладнання у суді достатньої кількості камер для тримання підсудних (засуджених) з розрахунку три камери на один зал судових засідань для розгляду кримінальних справ;

4. Взяти під контроль та забезпечити організацію проведення необхідних ремонтних робіт у підвальному приміщенні, яке використовується в якості тимчасового укриття;

5. Забезпечити проведення технічного обслуговування вогнегасників;

6. Опрацювати питання щодо облаштування приміщень суду у відповідність до вимог Державних будівельних норм ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327.

До звіту додаються наступні документи та матеріали: фото до звіту.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини**

Лариса Кармазін-Денисенко

Фотознімки отримані за результатами відвідування

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

